Munkfors kommun
MUNKFORS | RANSÄTER

Plan mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling

Forsnässkolan

Läsår: 2026–2027
[2026-09-16]

Munkfors kommun
MUNKFORS | RANSÄTER

Innehåll

1 Inledning 4
1.2 Skolans vision 4
1.3 Till dig som elev 4
1.4 Till dig som förälder och/eller vårdnadshavare 4
1.5 Verksamhetsformer 5
1.6 Ansvarig för planen 5
1.7 Planens giltighet 5
1.8 Delaktighet 5
1.9 Så här blir planen känd för barn/elever, vårdnadshavare och personal 5
2 Definitioner av begrepp 6
2.1 Kränkande behandling 6
2.2 Mobbning 6
2.3 Diskriminering 6
2.3.1 De sju diskrimineringsgrunderna 7
2.3.2 Former av diskriminering 8
3 Rutin vid anmälan, utredning och dokumentation 9
4 Rutin för akuta situationer och uppföljande åtgärder 10
4.1 Uppmärksamma, handlingsplikt och anmälningsplikt 10
4.2 Utreda vad som hänt – skyndsamt och allsidigt 10
4.3 Åtgärda 10
4.4 Uppföljning, utvärdering och avslut 10
5 Mål för läsåret 2025-2026 11
6 Utvärdering av förra läsårets plan 11
6.1 Kartläggning och analys 11
6.1.1 Kartläggningsmetoder 11
7 Resultat av utvärderingen 12
7.1 Utbildning i fysisk och psykisk hälsa 12
7.2 Klass- och skolråd 12
7.3 Trygghetsvandring 12
7.4 Rastaktiviteter 12
7.5 Skapa trygghet för lärande 12
7.6 Språkbruk 12
7.7 Mentorstid 13

8 Analys av resultat 13
9 Planerade åtgärder och insatser för läsåret 2025-2026 14
9.1 Främjande insatser 14
9.1.1 Klass- och skolråd 14
9.1.2 Mentorstid 14
9.1.3 Trygghetsvandring 14
9.2 Förebyggande åtgärder 15
9.2.1 Rastaktiviteter 15
9.2.2 Goda lärmiljöer 15
9.2.3 Utbildning i att anmäla, utreda och följa upp kränkningar 15
9.3 **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
9.3.1 rePULSE 15
10 Allmänna regler Forsnässkolan 16
11 Kontakter 17

1 Inledning

Skolans plan mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling har sin utgångspunkt i skolans uppdrag. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhälle vilar på. Ingen elev ska diskrimineras, trakasseras eller kränkas. Skolors arbete mot diskriminering och kränkande behandling regleras i diskrimineringslagen och i 6 kap. skollagen.

I Sveriges skolor gäller nolltolerans mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. Alla elever ska garanteras en god utbildning i en trygg miljö. Enligt diskrimineringslagen (2008:567) har varje skola skyldighet att ta fram aktiva åtgärder mot diskriminering och trakasserier, och enligt skollagen (2010:800) ska varje skola årligen upprätta en plan mot kränkande behandling. Skolor är därmed skyldiga att bedriva ett systematiskt förebyggande och främjande arbete för att främja lika rättigheter och möjligheter och för att motverka diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling.

Skolans arbete med förebyggande och främjande åtgärder ska utgå från:

- Undersöka om det finns risker för diskriminering eller andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter.
- Analysera orsaker till upptäckta risker och hinder.
- Vidta de förebyggande och främjande åtgärder som behövs.
- Följ upp och utvärdera arbetet.

1.2 Skolans vision

Vår vision är att alla elever går ut årskurs nio med behörighet till gymnasiet och med självförtroende, nyfikenhet och lust att utvecklas vidare. För att våra elever ska nå dit krävs att skolan är en trygg plats att vara på. Det är en grundförutsättning för en god lärandemiljö, för att trivas, känna glädje och att känna sig välkommen i en gemenskap. Ingen människa ska behöva vara rädd för övergrepp eller kränkningar i skolan.

1.3 Till dig som elev

Den här planen är till för dig som är elev på Forsnässkolan, för att du ska trivas och må bra när du är i skolan. Både elever och personal på skolan har ett gemensamt ansvar för att ingen behandlas illa och att vi är en skola där vi har respekt för varandra. Om du märker att någon blir utsatt, eller om du själv blir det, behöver du berätta det för en vuxen. Det finns många att prata med på skolan, exempelvis lärare, rastvärdar, kurator, skolsköterska eller rektor. Alla vuxna på skolan har skyldighet att reagera och agera på det du berättar för oss.

1.4 Till dig som förälder och/eller vårdnadshavare

För att våra barn och ungdomar i skolan ska kunna komma till en trivsam miljö fri från diskriminering, trakasserier och kränkningar behöver elever, skola och föräldrar ta ett

gemensamt ansvar. Din roll som vårdnadshavare blir här att prata med ditt barn om hur man är mot andra människor men också att uppmuntra ditt barn att berätta för en vuxen på skolan om man ser eller på något annat sätt uppfattar något som känns fel. Om du misstänker att ditt barn/ungdom, eller någon annans barn/ungdom blir utsatt för något, förväntar vi oss att du tar kontakt med skolan – i första hand mentorn, elevhälsoteamet eller annan personal.

1.5 Verksamhetsformer
Planen gäller Forsnässkolan och de verksamheter som finns här, dvs. grundskola 4-9 samt anpassad grundskola. På Forsnässkolan går cirka 250 elever.

1.6 Ansvarig för planen
Rektor har ansvaret för att planen upprättas, efterlevs samt utvärderas och revideras.

1.7 Planens giltighet
Planen är giltig fr o m augusti 2026 t o m juni 2027.

1.8 Delaktighet
Eleverna har varit delaktiga genom klass- och elevråd samt genom trivselenkäter och undersökning av trygghet tillsammans med elever. Personalen har varit delaktig genom diskussioner på personalmöten samt APT. Elever, personal och vårdnadshavare har även gjorts delaktiga genom utvecklingssamtal.

1.9 Så här blir planen känd för barn/elever, vårdnadshavare och personal
Aktuell plan kommer att förankras på följande sätt i verksamheten:

- Presentation av planen för elever – Aktuell plan konkretiseras och presenteras för eleverna med hjälp av en lättöverskådlig powerpointpresentation.

- Klass- och skolråd - Planen har en naturlig plats på elev- och klassråd genom våra ledord trygghet och trivsel. Genom att representant från kommunens elevhälsoteam är med och organiserar arbetet med elevrådet möjliggörs en koppling mellan elevhälsa och elevrådet. Vid genomförande av åtgärder ska vi knyta an till denna plan.

- Planen blir känd för vårdnadshavare genom Infomentor samt att den ligger på kommunens hemsida. På utvecklingssamtalen finns möjlighet att informera om och lyfta frågeställningar runt planen.

- Personalen tar del av planen vid skolstart varje läsår. Planen diskuteras och det ges möjlighet till synpunkter. Under vårterminen utvärderas och revideras planen.

Munkfors kommun
MUNKFORS | RANSÄTER

2 Definitioner av begrepp

2.1 Kränkande behandling

Arbetet mot kränkande behandling regleras i skollagen (2010:800, kap 6). Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet utan att vara diskriminering. Kränkningar kan, precis som diskriminering och trakasserier, ske både medvetet och omedvetet samt vid enstaka eller upprepade tillfällen.

Kränkande behandling kan vara:

- Verbalt: skällsord, förolämpningar och sprida rykten.
- Socialt: utfrysning, miner och blickar.
- Fysiskt: slag, knuffar oönskad beröring och förföljelse.
- Text och bild: sms, mms, lappar, klotter, e-post, bloggar, video och chattsidor.

Följande exempel kan uppfattas som kränkande behandling:

- Skolpersonal listar synligt så alla kan se de elever som inte lämnat in läxan eller som stör på lektionen.
- En elev ger en annan elev en örfil.
- Skolpersonal slår till en elev i affekt.
- Skolpersonal påpekar en elevs vikt inför klassen.
- En elev fotograferar klasskamrater i omklädningsrummet och lägger ut på sociala medier.

Personen som utsätter någon annan för en kränkning behöver inte nödvändigtvis ha ont uppsåt eller mena något illa. Det räcker med att den som är utsatt känner ett obehag eller hot. Elevens upplevelse tas på allvar. Bedömning om en kränkning skett görs utifrån hela situationen. I fall av kränkande behandling, diskriminering och trakasserier på internet har skolan skyldighet att utreda om kränkningarna har koppling till skolan. Detta gäller även om kränkningar skett på elevernas fritid.

Det är förbjudet för huvudmannen och personalen i verksamheten att utsätta en elev för kränkande behandling.

Befogade tillsägelser för att ordning och en god arbetsmiljö ska upprätthållas är inte kränkningar, även om eleven tycker att det är kränkande att bli tillrättavisad. Personalens rätt att vidta disciplinära åtgärder stödjer sig på skollagens femte kapitel.

2.2 Mobbning

Det brukar kallas för mobbning om ett barn eller en elev vid upprepade tillfällen blir utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier. Mobbning är inte ett begrepp som används i skollagen, men det utreds på samma sätt som kränkande behandling.

2.3 Diskriminering

Diskriminering enligt diskrimineringslagen är förenklat att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell

läggning och ålder. Elever är skyddade mot både diskriminering och kränkande behandling. Bestämmelser om åtgärder mot diskriminering finns i diskrimineringslagen. Reglerna gäller skolan och annan verksamhet som regleras i skollagen.

2.3.1 De sju diskrimineringsgrunderna

2.3.1.1 Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättning är varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en människas funktionsförmåga. De kan bero på skador eller sjukdomar, som fanns vid födseln, har uppstått senare eller förväntas uppstå. Funktionsnedsättning kan märkas mer eller mindre i olika situationer som till exempel allergier, dyslexi, hörsel och synskador med mera. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse, du är lika skyddad av lagen även om du har en mindre omfattande funktionsnedsättning.

2.3.1.2 Ålder

Med ålder menas uppnådd levnadslängd. Skydd mot åldersdiskriminering omfattar alla och gäller alltså även i skolan. Grunden för åldersdiskriminering är allmänna föreställningar om hur unga respektive äldre är, vad de klarar av och vilka drivkrafter de har.

2.3.1.3 Kön

Med kön avses de juridiska könen kvinna eller man. Könsdiskriminering handlar om att kvinnor och män inte behandlas som individer. Villkoren styrs istället av föreställningar om hur de förväntas vara och uppträda utifrån sin könsroll, exempelvis när det gäller fysisk styrka, tekniskt kunnande, socialt ansvarstagande etc. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar även personer som avser att ändra eller har ändrat sitt juridiska kön.

2.3.1.4 Könsöverskridande identitet eller uttryck

När någon inte identifierar sig som kvinna eller man, eller genom sin klädsel, kroppsspråk, beteende eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

2.3.1.5 Sexuell läggning

Exempelvis homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning. Sexuell läggning omfattar en människas hela liv och kan handla om sådant som identitet, samlevnadsform och kärlek. Om heterosexualitet alltid anses vara det ”normala” och förväntade blir det en styrande norm, den så kallade heteronormen. Därmed blir det ”onormalt” eller ”konstigt” att vara homo- eller bisexuell.

2.3.1.6 Etnicitet

När någon tillhör en grupp av personer som har samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Alla har en etnisk tillhörighet. Alla kan därför bli utsatta för diskriminering. Var och en har rätt att definiera sin egen etniska tillhörighet. En person kan också ha flera etniska tillhörigheter, till exempel om föräldrarna har olika etnisk bakgrund. Nationella minoriteter är etniska minoriteter.

2.3.1.7 Religion eller annan trosuppfattning

Exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Begreppet annan trosuppfattning är kopplat till religiös åskådning. Politiska åskådningar och etiska eller filosofiska värderingar omfattas inte av begreppet annan trosuppfattning eftersom de inte har någon koppling till religion. I många religioner och trosuppfattningar bekänner eller bekräftar man sin tro genom handlingar. Lagen omfattar därför även de uttryck för tro som ingår i ens religion eller trosuppfattning som till exempel regler om kläder, bön, kost och så vidare.

2.3.2 Former av diskriminering

Diskrimineringslagen definierar sex former av diskriminering.

2.3.2.1 Direkt diskriminering

Direkt diskriminering är när någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation. Exempel på direkt diskriminering:

- En lärare hindrar en elev från att vara med på gymnastiken för att hon bär huvudduk (religion)
- En elev med dyslexi får inte stöd i undervisningen (funktionshinder)
- En skola tillåter inte samkönade par att gå tillsammans som par på skoldansen (sexuell läggning)

2.3.2.2 Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en generell bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna. Exempel på indirekt diskriminering är när alla elever serveras samma mat (elever med religion som förbjuder viss typ av mat diskrimineras).

2.3.2.3 Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Exempel på åtgärder som kan krävas kan vara att ta bort trösklar eller att erbjuda hjälpmedel som eleven behöver för att kunna delta i utbildningen.

2.3.2.4 Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med någon eller några av diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om kommentarer, gester eller utfrysning. Exempel på trakasserier kan vara att någon hånar en elev för att han bär kippa eller kallar någon för bög, hora, CP, mongo eller dampunge. Trakasserier kan också ge uttryck för förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar med koppling till diskrimineringsgrunderna.

2.3.2.5 Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur, då kallas de för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller ger närgångna blickar, oälkomna komplimanger, inbjudningar, anspelningar eller jargong. De sexuella trakasserierna behöver inte ha koppling till diskrimineringsgrunderna för att anses som sexuella trakasserier. Det gemensamma

för trakasserier och sexuella trakasserier är att beteendet är oönskat och att det är den person som är utsatt som avgör om det är oönskat eller kränkande.

2.3.2.6 Instruktion att diskriminera

Instruktion att diskriminera är när någon ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning, exempelvis en anställd pedagog, att diskriminera någon annan. Instruktion att diskriminera kan ske både direkt och indirekt.

2.3.2.7 Konflikter

Konflikter uppkommer i en kollision mellan viljor, behov, värderingar och handlingar. De uppkommer också lätt när kommunikationen inte fungerar och personer inte förstår varandra. Elever kan ofta lösa konflikter på egen hand men behöver ibland få vägledning från vuxna. Konflikter finns i olika grader och desto tidigare man tar tag i dem desto lättare är det att hantera dem och hitta en bra lösning. Att ha olika åsikter är inte detsamma som att ha en konflikt.

2.3.2.8 Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

2.3.2.9 Tillgänglighet

Tillgänglighet är ett begrepp som används för att beskriva hur väl en organisation, verksamhet, lokal eller plats fungerar för personer med funktionsvariationer. Tillgänglighet kan definieras som den grund som är en förutsättning för full delaktighet och inkludering. Ett tillgängligt samhälle är ekonomiskt, politiskt, kulturellt, socialt och fysiskt tillgängligt för alla, där utbildning utgör en av förutsättningarna för att möjliggöra ett aktivt deltagande i samhällslivet. Tillgänglighet är de förutsättningar som krävs för att alla elever ska kunna vara delaktiga i en inkluderande skolverksamhet. Vi ska anpassa den pedagogiska, den fysiska och den sociala miljön i relation till elevers lärande. Lärmiljön ska vara utformad så att elever kan inhämta och utveckla kunskaper och värden.

2.3.2.10 Studiero

Enligt Skolinspektionens definition handlar studiero om att störande inslag under lektionen minimeras och att fokus riktas mot det som är syftet med undervisningen. Lärares förutsättningar att skapa studiero i undervisningen påverkas också av arbetet med normer och värden, det främjande arbete som bedrivs av elevhälsan, skolans samarbetskultur och gemensamma förhållningssätt.

3 Rutin vid anmälan, utredning och dokumentation

Personal på skolan som får kännedom om en elevs upplevelse av kränkande behandling, trakasserier, sexuella trakasserier eller diskriminering har skyldighet att informera rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla det till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de

åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Detta utifrån 6 kap. i Skollagen (2010:800).
När en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling, och detta har kommit till skolans kännedom sker följande:

Uppmärksamma: Personal som får kännedom om att en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling eller en situation observerar en handling som kan uppfattas kränkande, ansvarar personalen för att agera utifrån händelsen.

1) **Anmäla:** Personal gör skyndsamt en skriftlig anmälan till skolans rektor i KB-process. Personal informerar elev och vårdnadshavare. Anmälan vidarebefordras till huvudman.
2) Rektor behandlar ärendet skyndsamt och utser ansvarig utredare.
3) **Utreda:** Utsedd personal genomför utredningen med den utsatte eleven och eventuellt andra som funnits runt situationen samt den/de som utsatt eleven för kränkning. Möjlighet finns att ta hjälp av elevhälsoteamet vid utredning av händelsen. Utredningen av händelsen dokumenteras i KB-Process.
4) **Åtgärda:** Nödvändiga åtgärder sätts in.
5) **Uppföljning:** Samtal sker med berörda elever samt eventuell skolpersonal för att säkerställa att det fortsatt kränkningarna har upphört.
6) **Avslut:** Ärendet avslutas av rektor när utredningen är genomförd, nödvändiga åtgärder har vidtagits och uppföljningen visar att ärendet kan avslutas. Rektor ansvarar för beslut om avslut. Berörda elever och vårdnadshavare informeras om ärendets fortsatta hantering enligt skolans rutiner.

4 Rutin för akuta situationer och uppföljande åtgärder

4.1 Uppmärksamma, handlingsplikt och informationsplikt

- Stoppa akut händelse och tillkalla eventuell hjälp från kollega.
- All personal på skolan ska ha tillgång till en larm-app som heter AddView som används vid olika händelser som innebär olika risker.
- Gå undan med de berörda eleverna och lyssna och ta reda på vad som hänt, utan att värdera.
- Informera berörd personal (mentor ska alltid informeras).
- Beroende på händelsens art och vart händelsen skett ska en bedömning göras med rektor vilka åtgärder som ska vidtas.
- Ta beslut om vårdnadshavare ska tillkallas eller endast underrättas. Detta sker samma dag som händelsen inträffat.
- Anmäl händelsen till rektor via KB-process

4.2 Utreda vad som hänt – skyndsamt och allsidigt

- Rektor informerar elevhälsoteamet och gör en plan för fortsatt ärendehantering samt utser ansvariga.
- Vid behov ansvarar kurator för att samtala med de inblandade för att snabbt säkerställa vad som hänt.
- Kurator eller annan skolpersonal arbetar direkt med elever och deras vårdnadshavare och genomför samtal med den utsatte eleven och eventuellt andra inblandade, samt de/den som utsatt eleven för kräkning.

4.3 Åtgärda

- Vid behov utarbetas en åtgärdsplan som grundar sig på utredningen. Det är viktigt att åtgärder sätts in snabbt. Vilka åtgärder som behövs vidtas beror på vad utredningen i det enskilda fallet visar. Det kan behövas åtgärder både på individ- och gruppnivå. Åtgärderna ska leda till att kränkningarna upphör helt.

4.4 Uppföljning, utvärdering och avslut

- Uppföljning och utvärdering sker genom samtal med berörda elever för att konstatera att kräkningar upphört.
- Om det visar sig att kränkningarna inte har upphört måste andra eller kompletterande åtgärder genomförs för att få stopp på kränkningarna. Utredningen av vad som hänt, vidtagna åtgärder samt uppföljning och utvärderingen av dessa ska dokumenteras i KB-process. Det är ett viktigt underlag för att följa upp effekten av åtgärderna.
- EHT granskar utredningen/utvärderingen och rektor fattar sedan beslut om att avsluta ärendet. Representant från elevhälsoteamet informerar elev, vårdnadshavare och mentorer.

5 Mål för läsåret 2026-2027

- Alla elever ska ha studiero på lektionerna och känna sig trygga i klassrummet och på skolgården. Alla elever ska känna sig trygga på skolan. Vi arbetar vidare för att våra elever ska veta vem de ska vända sig till och vad de ska göra om de upplever otrygghet på skolan eller på fritids.

- Alla vuxna på skolan ska ha nolltolerans mot kränkningar och ska följa de rutiner som finns. All personal har informationssplikt när det gäller kränkande behandling, dvs man har en skyldighet att anmäla signaler om kränkande behandling vidare till rektor och detta sker genom användandet av det digitala systemet KB Process.

- Våra rastvärdar ska ha ett gemensamt förhållningssätt och aktivt förebygga och gripa in vid konflikter. Vi organiserar på så sätt att vi befinner oss på de områden på skolan som kräver mer tillsyn. Rastvärdar ska ha kännedom om alla elever, så de kan bemötas på bästa sätt. På rasten är eleverna allas ansvar.

- Våra elever ska ha möjlighet att vara delaktiga och inkluderade utifrån sina egna förutsättningar. Tillgängligheten ska vara likvärdig för alla elever i verksamhetens sociala miljö, undervisning, lokaler och kommunikation. Vi ska anpassa den pedagogiska, sociala och fysiska miljön utifrån elevernas behov.

6 Utvärdering av förra läsårets plan

Planen utvärderas av skolornas rektorer samt elevhälsoteam i slutet av varje läsår. Som underlag för utvärdering och analys används skolans trygghets- och trivselenkät som genomförs med elever under november och maj månad. Samtal förs också kring genomförda åtgärder på läsårets avslutande elevråd där eleverna får diskutera hur väl de anser att åtgärderna haft önskad effekt i verksamheten. Det genomförs också samtal i personalgruppen kring deras upplevelse av genomförda åtgärder. Det är

också i personalgruppen som analys av trygghets- och trivselenkäten genomförs. Både elever och personal får bidra med förslag till insatser kommande läsår. I analysen tas även kränkningsanmälningar och tillbudsrapporter med för att få en samlad bild av hur läget sett ut under året. Utifrån samtal och analysen som personalgruppen genomfört, skriver rektor och elevhälsa in analysen i planen. Utifrån analysen utformas även åtgärder inför kommande läsår. Vi har även tagit med sammanställning av olyckor och tillbud samt sammanställning av signaler om kränkande behandling, i analysen. Rektor ansvarar för att utvärderingen genomförs enligt skolans rutin.

6.1 Kartläggning och analys
Syftet med kartläggningen är att identifiera risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling i verksamheten. De riskområden som har identifierats ska ligga till grund för årets förebyggande åtgärder.

6.1.1 Kartläggningsmetoder
Vi kartlägger via vår egen trygghetsenkät. Vi sammanställer olycksfall och tillbud och vi sammanställer signaler om kränkande behandling. Eleverna är delaktiga genom stående punkt på elevrådet. Under läsåret har en av de stående punkterna på träffarna i EHT varit signaler om kränkande behandling. Där har även givits information till de berörda pedagogerna. Vi anger även om utredningen visar om det handlar om en kränkning eller inte i rektors återkoppling till utskottet lärande och stöd.

7 Resultat av utvärderingen
7.1 Klass- och elevråd

Mål: Öka delaktigheten hos eleverna när det gäller skolans arbete med värdegrund.

Kommentar: Under klassråden har diskussionerna varit livliga och elevrådsrepresentanterna har haft med sig punkter till elevrådet. Diskussioner på elevrådet har varit konstruktiva, eleverna kommer med bra förslag och synpunkter, dock behöver arbetet ytterligare utvecklas för att göra eleverna mer delaktiga. Eleverna behöver få mer förståelse för vad elevinflytande innebär.

7.2 Mentorstid

Mål: Att skapa gemenskap och sammanhållning.

Kommentar: Arbetet med värdegrundsfrågor har tagit större plats under mentorstiden än vad den har gjort tidigare och arbetet med värdegrund behöver fortgå.

7.3 Trygghetskartläggning

Mål: Att alla lärmiljöer på skolan kartläggs utifrån ett trygghetsperspektiv tillsammans med elevrådet.

Kommentar: När vi diskuterat trygghetsenkäten så har eleverna kommit till tals kring vart de känner sig trygga och inte trygga.

7.4 Rastaktiviteter

Mål: Att skapa gemenskap på rasterna genom fysiska aktiviteter. Fokus ligger även på att träna eleverna i samspel, social interaktion och ledarskap.

Kommentar: Det har genomförts genom trivselledare på mellanstadiet med varierat deltagarantal. En rundpingisturnering har genomförts på högstadiet. Fritidsledarna har också engagerat högstadieelever i andra spel, aktiviteter och samtal. För att få fler elever delaktiga har aktiviteterna behövts utvidgats till andra än enbart fysiska. Närvaroprojektet har bidraget till fler rastaktiviteter, bland annat har bingo och musikquiz genomförts i kafeterian.

7.5 Goda lärmiljöer

Mål: En trygg arbetsmiljö med studiero. Möjlighet till stöd utifrån elevers olika behov. Undervisningen är strukturerad och anpassad till aktuell elevgrupp.

Kommentar: Kollegialt lärande i pedagoggruppen. Förstärkt elevhälsa. Förstelärare har uppdrag inom tillgänglig lärmiljö och språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. Skolan deltar i ett projekt som främjar närvaro och måluppfyllelse. Pedagogerna kommer fortsatt under ledning av rektor och förstelärare arbeta kollegialt med pedagogiskt ledarskap, tillgänglig lärmiljö och språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt.

7.6 Utbildning i att anmäla, utreda och följa upp kränkningar

Åtgärd: Samtlig skolpersonal får utbildning i hur en anmälan om misstänkt kränkning skrivs in i KB-process och hur utredning och uppföljningsprocess fortlöper.

Kommentar: Gemensamt fortbildningstillfälle har genomförts och detta behöver vara återkommande varje läsår då det tillkommer ny personal. Elever och vårdnadshavare behöver involveras mer i detta arbete.

7.7 rePULSE

Mål: Att elever får stöd i att hantera starka impulser.

Kommentar: Under läsåret har fem elever genomfört delar av kursen under samtal med skolkurator, ingen har genomfört hela kursen då inget behov av kursens helhet har bedömts föreligga. De som gått delar av kursen upplever att de kan hantera sina impulser på ett bättre sätt.

8 Analys av resultat

Vi kan se att det på Forsnässkolan finns fler elever än tidigare som känner sig trygga vilket bland annat fler rastvärdar bidragit till. Även fritidsledarna har bidragit till trygghet med närvaro och rastaktiviteter för högstadiets elever. Skolkurator har varit tillgänglig för eleverna i gemensamma utrymmen under rasterna.

Rastvärdsschema har utformats för att bemanna Forsnässkolans olika skolgårdsområden. Rastvärdar har gula västar för att lätt uppmärksammas av eleverna.

Personalen har påbörjat ett arbete med gemensam lektionsstruktur. Vi behöver fortsatt arbeta med detta för att skapa ytterligare trygghet och studiero.

Skolans personal har under året uppmuntrats till att äta pedagogisk lunch med eleverna utöver den schemalagda lunchen. Eleverna har under läsåret har haft bestämda bord årskursvis. Vi ser en positiv effekt men arbetet behöver fortsatt bedrivas för att skapa ytterligare trygghet och matro. Det är färre elever som avstår lunchen med utökad vuxennärvaro.

På Forsnässkolan har det under läsåret varit 93 anmälningar om misstänkt kränkning. Det är fler killar än tjejer som blivit utsatta för kränkning. Utsättare är huvuddelen killar. Platser som sticker ut är klassrum, mellanstadiets korridor och ”gamla skolgården”. De kränkningar som är mest förekommande är verbala och fysiska.

Språkbruket är generellt hårt på Forsnässkolan. Diskussioner om språkbruk har under läsåret genomförts i personalgruppen för att uppmärksamma vikten av att vara goda förebilder samt stötta varandra i att uppmärksamma grovt språkbruk.

Under läsåret reviderades ordningsreglerna.

Skolan har kameraövervakning i korridorer, kafeteria samt på skolgården. Med hjälp av kameraövervakningen så har vi identifierat situationer och händelser för att kunna reda ut kränkningar och konflikter. Kameraövervakningen bedöms öka tryggheten hos eleverna och minska skadegörelsen.

9 Planerade åtgärder och insatser för läsåret 2026-2027

9.1 Främjande insatser

Det främjande arbetet handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla

människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas.

9.1.1 Elevråd

Mål: Öka delaktigheten och inflytande hos eleverna när det gäller skolans arbete med värdegrund och övriga områden

Insats: Under läsåret kommer elevråden att ha olika teman och berörd personal inbjuds och eleverna kan ställa frågor och ge förslag för förbättringar.

Ansvarig: Rektor och skolkurator

När: Tre gånger per termin.

Utvärderas: Detta följs upp vid terminernas sista elevråd genom sammanfattning av terminens råd samt framåtsyftande planering.

9.1.2 Mentorstid

Mål: Att skapa förståelse och kunskap om vikten av demokrati och värdegrund.

Insats: Mentorstiden används till diskussion och gruppstärkande aktiviteter regelbundet för att tränas i demokratiska arbetsformer och förhållningssätt.

Ansvarig: Mentorer

När: Mentorstiden

Utvärderas: Maj 2027 genom sammanställning av trivselenkät.

9.1.3 Trygghetskartläggning

Mål: Att alla lärmiljöer på skolan kartläggs utifrån ett trygghetsperspektiv genom trygghet och trivselenkät.

Ansvarig: Rektor

När: På mentorstiden en gång/termin

Utvärderas: I det systematiska kvalitetsarbetet exempelvis genom diskussioner på APT och även på elevråd.

9.2 Förebyggande åtgärder

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i vår verksamhet. Vi har förstärkt rastverksamheten genom att ha fler rastvärdar och vuxna på rasterna.

9.2.1 Rastaktiviteter

Mål: Att skapa gemenskap på rasterna genom fysiska aktiviteter. Fokus ligger även på att träna eleverna i samspel, social interaktion och ledarskap.

Åtgärd: Organiserade rastaktiviteter utifrån Trivselprogrammet. En av skolans lärare ansvarar för verksamheten som handlar om att ge eleverna en trygg och aktiv rast.

Ansvarig: Rektor

Utvärderas: På APT en gång per termin och genom elevernas trygghets- och trivselenkät.

9.2.2 Goda lärmiljöer

Mål: En trygg arbetsmiljö med studiero. Möjlighet till stöd utifrån elevers olika behov. Undervisningen är strukturerad och anpassad till aktuell elevgrupp.

Åtgärd: Kollegialt lärande i pedagoggruppen. Förstärkt elevhälsa. Skolan deltar i ett projekt som främjar närvaro och måluppfyllelse. Skolan deltar även i skolverkets riktade insatser. Elevhälsans olika kompetenser bidrar till det kollegiala lärandet genom olika utbildningsinsatser. Genom närvaroprojektet utökas vuxennärvaron i skolan.

Ansvarig: Rektor och elevhälsochef.

När: Under hela läsåret

9.2.3 Utbildning i att anmäla, utreda och följa upp kränkningar

Mål: Att samtlig skolpersonal kan anmäla, utreda och följa upp kränkningar.

Åtgärd: Samtlig skolpersonal får utbildning en gång per läsår i hur en anmälan om misstänkt kränkning skrivs in i KB-process och hur utredning och uppföljningsprocess fortlöper.

Ansvarig: Rektor och elevhälsoteamet

När: En gång per läsår på en studiedag.

Utvärderas: I slutet av terminerna.

9.3 Åtgärdande insatser

9.3.1 rePULSE

Mål: Att elever får stöd i att hantera starka impulser.

Insats: Elev erbjuds möjlighet att delta i kursen efter beslut i elevhälsoteamet.

Ansvarig: Elevhälsoteamet

När: Hela läsåret

Utvärderas: I slutet på läsåret

10 Skolregler

Vår skola ska vara en plats där alla känner sig trygga, respekterade och kan fokusera på sitt lärande. För att nå dit hjälps vi åt och följer dessa gemensamma regler.

1. En helt mobilfri skoldag

Det råder **totalt mobilförbud under hela skoldagen** för samtliga elever i åk 4–9. Detta gäller både under lektionstid och på rasterna.

- **Inlämning på morgonen:** Mobiler lämnas in till undervisande lärare direkt vid första lektionens start.
- **Hämtas vid hemgång:** Mobilen återfås först när din sista lektion för dagen är slut.
- **Undantag:** Undantag görs endast om en lärare bedömer att telefonen behövs som ett specifikt digitalt verktyg i undervisningen, eller om en elev har ett beslutat behov av mobilen som hjälpmedel (t.ex. av medicinska skäl).

2. Respekt, Trygghet och Fysisk miljö

- **Ett gott bemötande:** Vi talar schysst till och om varandra. Kränkningar, mobbning, nedsättande ord eller utfrysning accepteras aldrig.
- **Inget skojbråk:** Vi håller händer och fötter för oss själva. Skojbråk (t.ex. brottning på skoj, knuffar eller hårda ord) leder ofta till missförstånd, skador eller att någon blir kränkt, och är därför inte tillåtet på skolan.
- **Rädda om vår miljö:** Vi är försiktiga med skolans lokaler, böcker och material.

3. Skolområdet och Tillsyn

- **Vi lämnar inte skolans område:** Skolan har ett tillsynsansvar för alla elever under hela skoldagen. Därför är det **strängt förbjudet att lämna skolans område** under skoltid eller på rasterna utan tillåtelse från en lärare eller mentor. Vårdnadshavare kontaktas direkt om vi ser någon lämna skolområdet.
- **Vara utomhus på rasten:** * *För åk 4–6:* Vi går ut på rasterna på skolgården för att få frisk luft, rörelse och för att umgås.

- *För åk 7–9:* Det är tillåtet att vistas inomhus på anvisade platser (högstadiekorridor och kafeteria) under rasterna, förutsatt att ljudnivån hålls nere.

4. Studiero och Digitalt ansvar

- **Kom i tid och ha rätt material:** Vi passar tiderna till lektionerna och har med oss skoldator/Chromebook, böcker och pennor så att vi är redo när lektionen startar.
- **Arbetsro i klassrummet:** Under lektionstid bidrar alla till en lugn arbetsmiljö. Vi räcker upp handen när vi vill prata och lyssnar på den som har ordet.
- **Schysst på nätet:** Skolans datorer används bara till skolarbete. Det är helt förbjudet att använda digitala enheter för att fotografera, filma eller spela in ljud av andra utan deras och en lärares uttryckliga godkännande.

5. Alkohol, Tobak, Nikotin och Hälsa

- **Helt tobaks- och nikotinfritt:** Skolan och hela skolområdet ska vara en hälsosam miljö. All form av tobak och nikotinprodukter (såsom cigaretter, e-cigaretter/vapes, vitt eller brunt snus) samt alkohol är strängt förbjudet under skoldagen. Detta gäller även på väg till och från skolaktiviteter (t.ex. utflykter eller idrottsdagar).
- **Ytterkläder:** Jackor och mössor lämnas i skåpet för att hålla klassrummen rena och fräscha.
- **Energidryck, läsk och godis:** Energidrycker är inte tillåtet under skoldagen. Läsk och godis är heller inte tillåtet (förutom på torsdagar för högstadiet då kafeterian har torsdagsfika)

Om man bryter mot reglerna (Konsekvenser)

Om en elev inte följer reglerna använder skolan följande trappa i enlighet med skollagen:

1. **Omhändertagande av föremål (Mobil/Tobak/Energidryck):** Otillåtna föremål tas genast om hand av personalen. Tobak/vapes återlämnas till vårdnadshavare. Mobiler återfås vid skoldagens slut (vid upprepade tillfällen måste vårdnadshavare hämta ut den).
2. **Tillsägelse och samtal:** Läraren eller annan personal säger till. Vid upprepade händelser tar lärare/mentor ett enskilt samtal med eleven.
3. **Kontakt med hemmet:** Mentorn kontaktar vårdnadshavare (alltid direkt om eleven lämnat skolområdet utan lov, vägrar lämna in mobil eller tagit med tobak/nikotin).
4. **Kvarsittning eller utvisning ur klassrummet:** Eleven kan få sitta kvar efter skolan (enligt skollagen) efter beslut av undervisande lärare eller tillfälligt få lämna klassrummet under uppsikt av personal.
5. **Rektorssamtal:** Vid allvarliga eller upprepade problem kopplas rektor och elevhälsoteam in för ett formellt möte med vårdnadshavare.
6. Om det kan misstänkas att en elev på skolan har begått ett brott i samband med verksamheten, ska rektorn **anmäla brottet till polisen** under förutsättning att det inte finns övervägande skäl som talar emot en anmälan.

11 Kontakter

Rektor Forsnässkolan: Katarina Aafloen katarina.aafloen@munkfors.se

Rektor Anpassad grundskola och Elevhälsochef: Beryll Hansson beryll.hansson@munkfors.se

Administratör: Ulrika Sjöstedt ulrika.sjostedt@munkfors.se

Specialpedagog: Emelie Johansson emelie.johansson@munkfors.se

Skolsköterska: Martina Johansson martina.johansson@munkfors.se

Skolkurator: Christoffer Andrén christoffer.andren@munkfors.se

Socialpedagog: Anna-Lena Olsson anna-lena.olsson@munkfors.se

Socialpedagog: Isabel Hjerpe isabel.hjerpe@munkfors.se

Speciallärare åk 4-6: Ilse van den Noort ilse.vandennoort@munkfors.se

Speciallärare åk 7-9: Magnus Norberg magnus.norberg@munkfors.se

Studie- och yrkesvägledare: Veronica Gussarvius veronica.gussarvius@munkfors.se

BRIS Barn: 116 111 Vuxen: 077 150 50 50

Barnombudsmannen www.barnombudsmannen.se

Barn- och elevombudet beo@skolverket.se

Diskrimineringsombudsmannen www.do.se